

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

НАШ ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС – 33545

ПОВЕРНЕННЯ СЕМЕНА ГРИЗЛА

Про Семена Гризла я вперше написав 1998 року в книжці "Отамани Гайдамацького краю: 33 біографії". Нарис називався "Семен Гризло, звенигородський полковник". Серед іншого, я процитував спогад козака Івана Тримайла з Катеринополя. Ось як він оцінив свого отамана: "Гризло був здорової будови, красень-козак, чуприну носив підстрижену "під макітру", тобто по вуха. Він був сміливий і хоробрий – правдивий козарлюга... Гризло був щирою, доброї натури – бився за Україну, ніколи не числячись зі своїм життям. Коли дістане вістку, що вороги грабують селян, то не питає,

багато ворожої сили чи ні, а зараз же кличе: "Брати, готуйтеся до бою бити нашого ворога!"
І ось 22 вересня 2017 р. Семен Гризло повернувся у свій рідний Катеринопіль. На 26 році Незалежності! Скільки поколінь влади змінилися за ці чверть століття, але ніхто з керівників Катеринополя не наважився вшанувати Гризла! Леніна – то інша справа! Російського тирана демонтували тільки під час "ленінопада"...
І все ж подвиг Семена Гризла не забуто. Він – герой багатьох книг Історичного клубу "Холодний Яр", радіопередач та фільму "Семен

Гризло, звенигородський кошовий Вільного козацтва" (2009, режисер Олександр Домбровський).
І ось пам'ятний знак кошовому Гризлу відкрито! До нього кладуть квіти діти й ветерани АТО!
Фільм про Семена Гризла я завершував словами: "І розвіється туга, а серця наповнить радість: вільні козаки дали і дадуть нам підстави пишатися своїм народом. Вони знову в'їжджають у наші села і міста. А вже лунає їхня пісня..."
Вільним козакам Катеринополя та їхньому отаманові Гризлу – слава!

Роман КОВАЛЬ

БІЙ КІННОЇ СОТНІ

Надзвичайно вперті бої 22-го і 24-го курнів з переважаючими більшовицькими силами, в районі с. Зембровка, дали змогу штабовій сотні 8-ої стр. бригади показати цілий ряд блискучих прикладів хоробрости та бойової вдачі. Біля вищезгаданого села Зембровки більшовики двома лавами заатакували наші позиції. Щоб ударемнити цю атаку, кінна сотня під орудою сотника [Антіна] Гамзи на очах атакуючих ворожих лав перешикувалася у кінну лаву і вихором упала на першу ворожу лаву... Почалася страшна січа більшовицької першої лави.

Морганата, Ермолаєва, смертельно ранений хорунжий Хилук (умер); ранені: сотник Віроцький, поручник Пашкевич, хор. Кривда, козаки Носенко, Кириченко та Бурсук, забито 10 коней і ранено 6.

Сотня лишила на полі бойовища біля 50 душ, полонених взяла біля 30 і біля 60 душ ранено шабельними ударами.

Особливо відзначилися в тих боях умілістю рубати більшовицькі голови сот. Гамза, козаки Морчан, Ермолаїв, Хведін, Єромич, Іванченко, Губин та інші.

Антон КОРШНІВСЬКИЙ

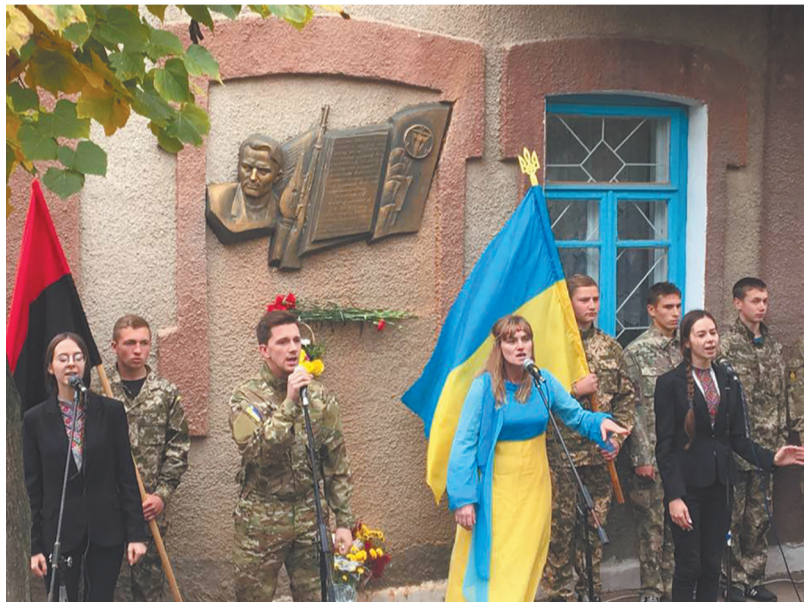
Дж.: Коршнівський А. Бій кінної сотні Штабу 8-ої стрілецької бригади 3-ої Залізної Стрільця дивізії, біля с. Зембровка, в районі м. Ніжнів, 28 серпня 1920 р. // Син України. – 1920. – Ч. 12. – 27 жовтня. – С. 5–6. Публікація Юрія Юзича.

Друга ворожа лаву, що складалася з юнаків школи червоних командирів, бувши від першої на дистанції 200 кроків, відкрила на свою першу лаву та на нашу кінну сотню шалений кулеметний і рушничний вогонь... Під сотником Гамзою впав кін, забитий раненим більшовиком. Кілька старшин і козаків наших було забито, декотрих ранено...

Друга лаву, як несамовита, стріляла в наших і своїх. Упоравшись з першою лавою, сотня однодушно кинулася на другу – юнацьку лаву, яка встигла вже зробити чудове каре... Усі удари наших шабель попадали на підняті до гори, в поземному положенню, більшовицькі рушничні... У деякого пощербилася шабля...

– Кидай рушницю, кляті сини!
– Рубиш, так руби! – була відповідь, приперчена сороміцькою лайкою більшовицьких юнаків.
Обидві лави було зліквідовано. Сотня втратила забитими козаків:

ВШАНОВАНО ЙОСИПА ПОЗИЧАНЮКА

20 жовтня 2017 р. в Дашеві Іллінецького району на Вінниччині вшановано – вперше на офіційному рівні – уродженця Дашева, діяча ОУН(б), підполковника-політвиховника УПА, члена УГВР, лицаря Срібного Хреста Заслуги Йосипа Позичанюка.

Йосип Іванович Позичанюк народився в 1913 р. на околиці Дашева в с. Польовому Іллінецького району. Навчався в Ніжинському педагогічному інституті на літературно-мовному факультеті. У 1939 р. його направили до Львова на журналістську роботу. Саме тут він вступає до ОУН. Мав псевдо "Шугай", "Шаблок", "Євшан" та інші. У 1941 р. він стає учасником похідної групи ОУН. У вересні 1941 р. по дорозі до столиці його заарештувало гестапо і вивезло до Львова, згодом до Кракова. У 1942 р. він втікає з концтабору Освенцим.

Повернувшись в Україну, вступає до лав УПА. У 1943 р. стає політвиховником, членом Головної Команди УПА, редактором підпільних видань "За Україну", "За Українську державу", автором віводів. Керував Позичанюк і програмою радіопередач "Вільна Україна". Очолював Бюро інформації Генерального секретаріату УГВР. Закінчив своє життя Йосип Позичанюк 22 грудня 1944 р. в бою поблизу с. Юшківців Жидачівського району на Львівщині. Похований з побратимами у братській могилі на Юшківському кладовищі.

Ініціатором вшанування виступив депутат Вінницької обласної ради Володимир Барцьось. Ідею підтримали Дашівська селищна рада, громадська організація "Лелеки", Благодійний фонд "Волонтерський тил", Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної держадмі-

ністрації. Спонсорами барельєфа стали директор ПП "Січ" Олексій Синільник (Вінниця) і генеральний директор ТОВ "Люстдорф" (Іллінець) Олександр Самохвалов. Створив барельєф член Національної спілки художників України Анатолій Бурдейний. Він зобразив портрет Позичанюка, перо, зброю та емблему ОУН.

Присутні вшанували пам'ять героя хвилиною мовчання та поклали квіти до меморіальної дошки. Вокальний ансамбль "Оберіг" Донецького національного університету ім. Василя Стуса виконав славену ОУН "Зродились ми великої години", а бандурист, студент Вінницького музичного училища культури і мистецтв ім. М. Леонтовича Дмитро Голіздра – героїчну пісню. На мітингу виступили дашівський селищний голова Сергій Тігаренко, заступник голови Іллінецької районної ради Віктор Нечипоренко, заступник голови Іллінецької райдержадміністрації Валентина Поїзд та автор дошки-барельєфа Анатолій Бурдейний.

Володимир Барцьось від імені Миколи Посівнича (голови Координаційної ради із вшанування пам'яті нагороджених лицарів ОУН і УПА) вручив Срібний Хрест Заслуги Йосипа Позичанюка завідувачу Дашівського музею Наталі Головенко – Йосип Позичанюк нагороджений був ним посмертно, у 1952 році.

Заходи із вшанування Йосипа Позичанюка продовжилися в місцевому Будинку культури. Виступили вокальні ансамблі "Фермата", "Росинка", "Оберіг", чоловічий дует "Отамани" Дашівського будинку культури, а вірш "Пам'яті січових стрільців" прочитала учениця 6 класу Діана Змієвська.

Вічна слава борцям за волю України!

ЛЮБОВ І НЕНАВИСТЬ

Син Геннадія Литвинчука (1990 – 2017) цілує тата. Смерть московським окупантам!

КОНКУРС

Для усіх, хто захоплюється краєзнавством, гарна новина: оголошено конкурс журналістських та краєзнавчих робіт на дослідження правдивої історії нашого краю "Донецчина. UA". Призовий фонд – мільйон гривень!

До участі у конкурсі запрошують усіх, хто знає історію глибоше, аніж писалося у радянських підручниках. Хочемо подолати міфи, які насаджувалися на цій землі протягом тривалого часу, про те, що до Катерини-блудниці тут було дике поле. Тож чекаємо тих, хто досліджує правдиву історію цього краю – сиву давнину, яку бережуть кур-

гани; часи козаччини, Української Народної Республіки; дисидентський рух. Раді будемо бачити й ті роботи, які збережуть для нащадків історію сучасного опору України так званому рускомунізму.

Докладніше про номінації та умови конкурсу дізнавайтесь за посиланням: <http://dn.gov.ua/uvaga-ogolosheno-vidkrytyj-kraeznavchij-ogolosheno-vidkrytyj-kraeznavchij>.

Окремо зазначу: хочемо максимально активувати місцевих краєзнавців, втім, рамки конкурсу не звужуємо. Захоче хтось з інших областей України взяти участь – будь-ласка. Аби роботи були правдиві, змістовні й цікаві.

Павло ЖЕБРИВСЬКИЙ, голова Донецької військово-цивільної адміністрації

Цитата дня

Є президент, але нема лідера нації, є прем'єр, але немає українського уряду. Є Верховна Рада, але немає влади українського народу.

Роман КОВАЛЬ

"ЯКІВ ОРЕЛ-ГАЛЬЧЕВСЬКИЙ: БОРОТЬБА І ФІЛОСОФІЯ БОРОТЬБИ"

13 жовтня 2017 р. у видавництві "Орієнтир" вийшла книжка Романа Ковалю про отамана Подільської повстанської групи, який вів боротьбу проти російських окупантів до кінця 1920-х рр. У додатках до книжки опубліковано низку документів і звернень, одне з яких пропонуємо читачам "Незборимої нації". Це "Заповіді народної повстанської війни". Ймовірний автор документу – Яків Гальчевський. Особливості мови збережено.

"Заповіді народної повстанської війни"

"Народня війна є самою страшною для ворога. Великий воєвода Наполеон сказав: я можу воювати з арміями, але не можу воювати з народом. Немає сили, яка б могла перемогти народ. Необхідно тільки, щоб його боротьбою керував єдиний центральний штаб через підлеглі йому штаби на місцях.

Ні переміра, ні миру у народній війні не буває і бути не може. Народня війна вимагає, щоб народ знав вождів і вірив їм. В народній війні мусить панувати сувора дисципліна, всі накази за верху мусять виконуватись негайно і непохитно. Коли наказ виконано, а другого не прислано, ніхто не має права хоча б на одну хвилину залишитись без діла. Шукать ворога і нищити його. Хто знає, що є незнищенний ворог, хоча б далеко і не йде добивати його негайно, сам ворог народу і самого себе. Згинє сам і других погубить.

У народній війні всі воєводи: і чоловіки, і жінки, і діти – для ворога іднаково страшні і козак, котрий бє з гармати, і жінка, котра б гонила ворога в тилу, і пастухи, котри вязкою сухого буряну чи ріща спалит місток, по якому переїзжать, або переходять ворожі сили.

В народній війні не потрібно багато зброї. Необхідно мати розум, і воювати можна. Спалит місток, зруйнувать залізницю, порвати дроти телефонні, та телефонні, а коли потрібно, то з стовпами виврати і перевязувати шляхи для ворожої кінноти вивокми або дротом, або поспати шляхи битим шклом, чи просто вставити боронами. Захопити або спалити склади ворога. Несподівано зробити нальот на ворожі обози: сховатись з підводами, показати ворогові дорогу не туди, куди йому потрібно, розказать своїм, де ворог – все це зробити і без зброї можливо.

Ні на одну хвилину не можна забувати про звязок з сусідами і з вищим штабом; від звязку залежить перемога. Нищит звязок в тилу ворога. І наладжувати його в себе – ось що повинен робити той, що любить свій народ і ненавидить ворогів.

Немає кращого для бою часу як ніч. В ніч чи би то з гармати, чи з рушниці достанешь ворога – не переманешься. Як сказав батько Богдан Хмельницький: ніч – козацька мати, а місяць – козацьке сонце.

Коли вчать лягати, коли встаєш – повинен пам'ятати, що не має щастя до того часу, поки не здобудеш воли для народу.

Союз Визволенія України".
ГДА СБУ. – Ф. 5. – Арх. 12930. – Т. 1. – Арк. 76. Машинопис.

На світліні – козаки і старшини Подільської повстанської групи. 9 вересня 1922 р.

1. Яків ГАЛЬЧЕВСЬКИЙ "ОРЕЛ", отаман, із с. Гути Літинської, тепер село Малинівка Літинського р-ну Вінницької обл., 28 років.

2. Петро ПОГИБА, помічник отамана, із с. Старогитарівської Кубанської обл., тепер Темрюцького р-ну Краснодарського краю Росії, 23 роки.

3. Павло КОНОПЛЕНКО (КОНОПЛЯНКО), начальник штабу, з м. Сли-

саветтрада, тепер м. Кропивницький, 32 роки.

4. Іван МОТРУК, лікар, із м. Чернівців, 27 років.

5. Іван КОХАН, комендант і начальник контррозвідки, із м-ка Вовковинців, тепер Хмельницької обл., 23 роки.

6. Петро БАБІЄНКО, командир сотні, з м. Летичева, тепер Хмельницької обл., 32 роки.

7. Євген КОВБАСЮК, ад'ютант начальника штабу, із с. Забужжя Брацлавського пов., тепер Немирівського р-ну Вінницької обл., 26 років.

8. ХМАРА (Семен ХАРЧЕНКО-ХАРЧУК), командир Окремої кінної бригади, із с. Мордина Війтівської вол. Летичівського пов., тепер село Прилужне Летичівського р-ну Хмельницької обл., 32 роки.

9. ЄВСІЄВСЬКИЙ, начальник штабу Окремої кінної бригади, із Птавшини, 32 роки.

10. Віктор БОГДАНЕНКО, начальник штабу 3-ї бригади, з м. Бара, тепер Вінницької обл., 21 рік.

11. Пилип ПАШКОВСЬКИЙ, козак із с. Кальника Липовецького пов. Київської губ., тепер Іллінецького р-ну Вінницької обл., 22 роки.

12. Козак із с. Кулиги Літинського пов., тепер Літинського р-ну Вінницької області.

13. ГОРОДЕЦЬКИЙ, козак із села Майдана-Вербецького Летичівського пов., тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 20 років.

14. Нарцис, ймовірно, ГОРОДЕЦЬКИЙ, козак із с. Майдана-Вербецького Летичівського пов., тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 20 років.

15. Юліан ОСТАПЧУК, козак із села Літинки Літинського пов., тепер Літинського р-ну Вінницької обл., 23 роки.

16. Семен ГАБІНЕТ, козак із с. Уладівки, Вінницького пов., тепер Літинського р-ну Вінницької обл., 23 роки.

17. Пилип ІВАНОВ, козак із села Сахнів Літинського пов., тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 19 років.

18. Онисько ГРАБАРЧУК, командир сотні, із с. Пиківської Слобідки Вінницького пов., тепер Літинського р-ну Вінницької обл., 21 рік.

19. Антон КОРОЛЬ, козак із міста Пиляви Літинського пов., тепер село Старосинявського р-ну Хмельницької обл., 22 роки.

20. Іван, козак із с. Сахнів Літинського пов., тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 22 роки.

21. Тимофій ПОЛІЩУК, козак із с. Стависького Майдану Літинського пов., тепер с. Гончарівка Літинського р-ну Вінницької обл., 20 років.

22. Феодосій ЛЕТСЬКИЙ, козак із с. Педосів Літинського пов., тепер Хмельницького р-ну Вінницької обл., 19 років.

23. Терешко СТРЕЛЕЦЬКИЙ, козак із м-ка Хмельника, тепер Вінницької обл., 26 років.

24. Корній СЛОБОДЕНЮК, козак із с. Сахнів Літинського пов., тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 20 років.

25. Стефан КОВАЛЬ, козак з Галичини, 22 роки.

26. ДРЕМБ'ЮГА, козак із с. Івчі Літинського пов., тепер Літинського р-ну Вінницької обл., 20 років.

27. Костя, козак із с. Сахнів Літинського пов., тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 21 рік.

28. Яків ВИШТАЛЮК, козак із села Зиновінців Літинського пов., тепер с. Шевченкове Літинського р-ну Вінницької обл., 20 років.

29. Григорій ШЕРШОВ, козак із села Майдана-Сахнівського Літинського пов., тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 26 років.

30. Григорій ОСАДЧУК, козак із с. Кусиківців Літинського пов.,

тепер Літинського р-ну Вінницької обл., 30 років.

31. Петро ШВЕЦЬ, козак із Пиківської Слобідки Вінницького пов., тепер Літинського р-ну Вінницької обл., 22 роки.

32. Артемон (Автоном) ПОЛЯРУШ, козак із с. Майдана-Стасева Літинського пов., тепер с. Гончарівка Літинського р-ну Вінницької обл., 22 роки.

33. Олексій ПОЛІЩУК, козак із села Майдана-Стасева Літинського пов., тепер с. Гончарівка Літинського р-ну, 25 років.

34. Василь СЕНЗЮК, козак із села Сахнів Літинського повіту, тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 32 років.

35. Прокіп ВОВНЮК, козак із хутора Майдана-Літинського Літинського пов., тепер с. Яблунівка Літинського р-ну Вінницької обл., 20 років.

36. Андрій НАДІЯ, козак із Полтавської губ., 25 років.

37. Василь ГРИГОРЕНКО, козак із с. Сахнів Літинського пов., тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 36 років.

38. Василь, козак із Катеринославської губ., 25 років.

39. Петро ДІДЕР, козак із с. Гармаки Летичівського пов., тепер Барського р-ну Вінницької обл., 23 роки.

40. Франц МОЧАРНИЙ, козак із с. Супівки Могилівського пов., тепер Барського р-ну Вінницької обл., 20 років.

41. Сидір ГОРОДЕЦЬКИЙ, козак із с. Майдана-Вербецького Летичівського пов., тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 21 рік.

42. Козак із Галичини, 24 роки.

43. БОБРЕЦЬКИЙ, козак із хуторів Бобречків Летичівського пов., 21 років.

44. Федір КОРНЕЛИШИН, козак із села Уладівки Вінницького пов., тепер Літинського р-ну Вінницької обл., 27 років.

45. Альбін РОЖНЕТОВСЬКИЙ, козак із с. Уладівки Вінницького пов., тепер Літинського р-ну Вінницької обл., 27 років.

46. Порфир КОСТЮК, козак із м-ка Дяківців Літинського пов., тепер Літинського р-ну Вінницької обл., 22 роки.

47. "ПУЛЛА", козак із с. Майдана-Стасева Літинського пов., тепер с. Гончарівка Літинського р-ну Вінницької обл., 23 роки.

48. Іван РАРОГА (Ророга, Рарота, Рерога), козак із с. Літинки Літинського пов., тепер Літинського р-ну Вінницької обл., 35 років.

49. Василь ХАРКОВИЙ, козак із с. Сахнів Літинського пов., тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 25 років.

50. Іван ПОКИДЬКО, козак із села Майдана-Стасева Літинського пов., тепер с. Гончарівка Літинського р-ну Вінницької обл., 26 років.

51. Василь ПОЛІЩУК, козак із села Вугли Літинського пов., тепер Хмельницького р-ну Вінницької обл., 35 років.

52. Микита (Михайло, Михалко) ТОПОРІВСЬКИЙ (ТОПОРОВСЬКИЙ), козак із с. Сахнів Літинського пов., тепер Летичівського р-ну Хмельницької обл., 28 років.

Підписи до світліни дав під час допиту в ЧК арештований повстанець Федір Корнелишин, у якого це фото вилучили під час арешту.

Деякі помилки у прізвищах та населених пунктах виправлено.

Уклали список Роман Коваль і Дмитро Левчук

РЕНАТОВІ ПОЛЬОВОМУ – 90!

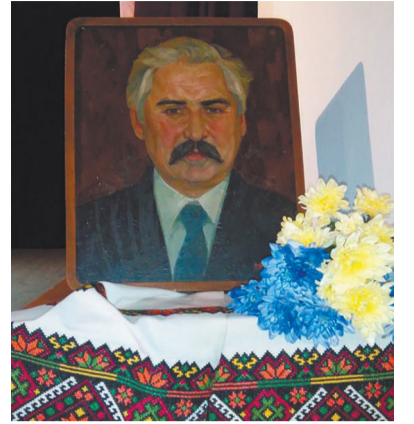
6 жовтня в Ірпінському будинку культури відбувся вечір пам'яті Рената Польового (1927 – 2008), геніального інженера-винахідника, дослідника Кубанської України, мецената, дослідника кобзарства. На вшанування, організовані Історичним клубом "Холодний Яр" та Ірпінською МО ВО "Свобода", завітали друзі, дочка Люба з онучкою, митці, учасники хору "Гомін", де багато років співав Ренат Польовий.

Вів вечір пам'яті Роман Коваль. Концертна програма перепліталася зі спогадами про великого українця. Першим виступив бандурист Тарас Силенко, у виконанні якого прозвучала пісня, котру в дитинстві Ренатові співав батько, – "Ой їду я лугом-долиною", а також "Ой зійди, зійди ти, зірненько та вечірняя", "Ой світло-світла єси ти, земле древньоруськая".

Сергій Василюк, лідер гурту "Тінь Сонця", виконав пісні "Там, на Кубані", "Меч Арєя" і "Ніколи не плач" (присвячена героєм Крут). Бард, поет, волонтер 72-ї Окремої механізованої бригади ім. Чорних Запорозців Валерій Мартишко виконав власні твори, а кобзар Тарас Компаніченко розповів про своє знайомство і спілкування з Ренатом Польовим – козаком, у якого була "душа правдивая". Тарас виконав власну "Думу про Савур-Могилу", пісню на слова Василя Стуса і знамениту кубанську – "Тече Кубань аж у Лиман".

Ділилися спогадами про Рената Польового й учасники хору "Гомін" Владислав Іщенко, Ніна Шапошникова, командир "Легіону Свободи" Олег Кучин. Депутат Ірпінської міськради, голова місцевого осередку ВО "Свобода" Богдан Мельничук сказав, що знову відновити зусилля, аби в Ірпені нарешті з'явилася вулиця Рената Польового.

Ренат Петрович був справедливим, ширим, мудрим і вродливим чоловіком, лагідним і доброзичливим романтиком. У той же час він був непохитим українським націоналістом. Ренат Польовий обійшов майже всю Україну – від Кубані до Карпат, досліджував культуру, звичаї, побут, вивчав пісні, історію. Йому пощастило знати багатьох відомих кобзарів – Євгена Адамцевича, Олександра Башловку, Олексія Нирка, Георгія Ткаченка та інших. Ренат Петрович товаришував з Іваном Гончарем, засновником відомого музею в Києві. Одним із

перших брав участь у колядницьких ватагах... Ренат Польовий був закоханий в українську пісню, в бандуру, знав сотні українських народних пісень, мав бездоганний слух і чарівний баритон.

Написав книги "Кубанська Україна" і "Кобзарі у моєму житті".

Він усе своє життя присвятив Україні.

"З нього хотілося брати приклад", – признався Тарас Силенко.

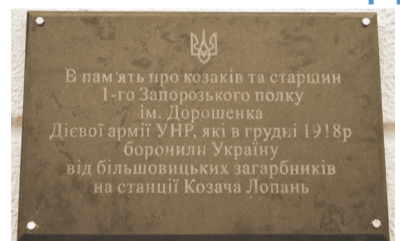
Роман Коваль розповів, що Ренат Петрович був заможною людиною, проте жив скромно. За свої винаходи він тричі отримував найвищі премії вартістю по 20 тисяч карбованців (за часів СРСР). Статки віддавав на розвиток і захист української культури. Фінансово допомагав старому кобзареві Влаську, бандурному майстру Корнієвському, поетові Кулиничу, Левкові Лук'яненку після заслання, Товариству охорони пам'яток культури, УКК, УТС, УРП, хору "Гомін". Був членом ДСУ та Історичного клубу "Холодний Яр", підтримував видання багатьох книг. За словами Романа Ковалю, Ренат Петрович був найавторитетнішою людиною для членів Всеукраїнського об'єднання "Державна самостійність України", за що його обрали головою Суду Честі.

Він є героєм книги-дослідження Романа Ковалю "Тиха війна Рената Польового"...

"На ньому тримався український світ у роки советського лихоліття", – такими словами Роман Коваль підписав мені книгу про Рената Польового.

Лариса ГРОМАДСЬКА
Київщина

ВШАНОВАНО ДОРОШЕНКІВЦІВ

На Покрову 2017 р. на ст. Козача Лопань встановлено меморіальну дошку на пам'ять про дорошенківців, які захищали цю станцію від росіян-більшовиків.

Через Козачу Лопань дорошенківці відступали з Білгорода, де стояли гарнізони. По всій лінії залізниці вони вели тяжкі оборонні бої проти червоних росіян, які після падіння Української Держави Гетьмана Павла Скоропадського хмарамі посунули на нашу Батьківщину. Хорунжий дорошенківського полку Павло Кривошеїн був учас-

ником багатьох боїв, зокрема і біля станції Козача Лопань. Я розшукав його шоденник у ЦДАВО України і 2006 року опублікував у книжці "За волю і честь". Ось уривок:

"...Грудня 1918 р., ст. Козача Лопань на Харківщині. Від самого ранку йде гарматна стрілянина. В 10 год. ранку показалися червоні лави. Наші лави зупинилися було в контратаку, але з великими втратами відступили. З 12-ої сотні 75% вибуло зі строю. Коли ми залишили село, то з цвинтаря на нас посипалися кулі; виявилось, що це місцеві повстанці – робітники Харківського депю і "Гельферія Саде". Відступаємо по залізницю в напрямку Харківка".

Сумні то були дні. Але як гарно, що нащадки не забули і вшанували жменьку хоробрих, які намагалися врятувати Україну.

Вічна їм слава!

Роман КОВАЛЬ

ВІД МАМАЯ ДО БОЛБОЧАНА

Виставка до 100-ліття Української революції

Історичний клуб "Холодний Яр" і Муніципальна галерея мистецтв Деснянського району м. Києва за підтримки народного депутата України Юрія БУБЛИКА

ЗАПРОШУЮТЬ

22 листопада 2017 р. о 16.00 на відкриття виставки. Ведучі – лауреат Національної премії України ім.Тараса Шевченка Валерій ФРАНЧУК і письменник Роман КОВАЛЬ

Демонструватимуться картини Михайла ГОРЛОВОГО, Валерія ФРАНЧУКА, Дмитра БУР'ЯНА, Віктора ЦАПКА, Ореста СКОПА, Василя ПОЛЧОВОГО, Юрка ДРОЗДА, Василя ГЕЛЕТКА, сл. п. Михайла ІВАНЧЕНКА, сл. пам. Сергія АДАМОВИЧА та Галини АДАМОВИЧ, сл. пам. Володимира ЧУЧУКА, скульптурні роботи Михайла ГОРЛОВОГО та Руслана НАЙДИ, витинанки Миколи ТЕЛІЖЕНКА, килим "Мамай" лауреата Національної премії України ім. Тараса Шевченка Степана ГАНЖІ, роботи інших видатних українських художників.

Виставка триватиме до 7 грудня 2017 р. Години роботи – 12.00. – 18.00. Понеділок вихідний.

ЗАГИНУЛИ ЗА УКРАЇНУ

РОМАНОВІ КИЯНИЦІ СЛАВА!

в промзоні м. Авдіївки. Роман був кулеметником 61-ї механізованої роти 2-го механізованого батальйону 72-ї бригади. Указом Президента України він нагороджений медалями "За службу" та "За оборону рідної держави".

На фасаді Обухівської ЗОШ І-ІІІ ст. № 3, де він навчався, Романові встановили меморіальну дошку пошани. Відкрили її борець батальйону "Київська Русь" Юрій Антонов та учень школи Віталій Шут. Освятити дошку благочинний Обухівського благочиння УПЦ КП Костянтин Мадзяновський.

В Обухові це вже п'ята дошка на стіні цієї школи... І восьма в Обухові. Вшановано майданівця Володимира Чаплінського, учасників бойових дій на Донбасі Олександра Рачинського, Олексія Баку, Олега Тимка, Володимира Сергеева, Вячеслава Єфіменка, Кирила Забеліна, Павла Литвиненка та Романа Кияниці.

"Війну виграють ті, хто замість роботи на Заході вибрав пекло на Сході", – такими були слова з останнього прижиттєвого допису вояка Романа Кияниці.

Його життя обірвала куля москвського ворога 4 березня 2017 р.

Сергій Сергійович Клемешев – "Клема"
(16.02.1993, с. Красносілка Лиманського р-ну Одеської обл. – 1.10.2017, поблизу села Богданівки Волноваського р-ну Донецької області).

Цьому хлопцеві ніколи не виповниться 25. Я хочу, щоб це чесне, молоде і відверте обличчя врізалось вам у серце, і нехай воно вривається так, щоб роздирило зсередини, нехай воно буде у вас перед очима. Дивіться: його вже немає! Дивіться, які хлопці гинуть молодими.

Сергія призвали у квітні 2014 року. Від повістки не ховався, адже знав, що це його святий обов'язок. Службу проходив у Херсонській області, у с. Червоний Чабан (зараз Преображенка), на кордоні з окупованим Кримом.

14 лютого 2017 р. підписав із ЗСУ контракт. Молодий сержант Сергій Клемешев – командир інженерно-саперного відділення інженерно-саперної роти групи інженерного забезпечення 28-ї Окремої механізованої бригади. На курсах саперної справи у Центрі розминування Кам'янець-Подільського показав себе з найкращого боку.

Сергій був доброю та дружною людиною, авторитетною серед побратимів.

10 червня разом із бригадою прибув до зони АТО, а вже 1 жовтня поблизу с. Богданівки Волноваського району Донецької області підірвався на міні. Осколок потрапив у скроню. У гору залишив батьків, брата сестру та доньку.

Похований 4 жовтня в рідному селі.

Друзі, не забувайте тих, хто поклав голову за Україну.

Олег Степанович Юрдіга
(24.06.1976, с. Якторів Золочівського р-ну Львівської обл. – 10.11.2016, біля с. Новозванівки Попаснянського р-ну Луганської обл.)

Якось мені написали: "Навіщо перетворювати життя на суцільний траур, навіщо штампувати одноманітні статті про загиблих, навіщо цей конвеєр сліз, людям немає часу на пам'ять".

Я не знав, що для пам'яті потрібно виділяти час. Але я знаю, що для деякого життя складається з

цілодобової виснажливої напруги та напруженого вдвляння у той бік, звідки може раптово прилетіти смерть. Як для Олега Юрдіги...

Олег за фахом "м'ясник", заробляв на будівництвах, іздив по містах із бригадою.

Любив вирощувати дерева. Купував різноманітні саджанці та возив їх у село до батьків дружини, допомагав їм піклуватися за садом.

Палкий любитель спорту, грав у футбольній команді рідного села.

Навесні 2014 р. Олегові прийшла повістка. Він одразу пішов до військомату. 10 місяців відслужив на Яворівському полігоні інструктором, а потім у складі 128-ї Окремої гірсько-піхотної бригади вирушив на Донбас. Демобілізувався у вересні 2015 року, а за рік підписав контракт із ЗСУ та після коротких навчань на Яворівському полігоні вдруге вирушив на війну, на цей раз у складі 24-ї Окремої механізованої бригади.

Загинув приблизно о 16.00 внаслідок мінометного обстрілу наших позицій – Олег дістав осколкове ураження правої частини тулуба.

Поховали козака у рідному селі Про Олега Юрдігу залишиться добра пам'ять.

Для пам'яті не потрібен час, для пам'яті потрібне серце.

Андрій Іванович Підлипнюк – "Мамай"
(10.12.1976, с. Велика Корениха, тепер Заводський р-н Миколаєва – 11.11.2016, біля сел. Луганського Бахмутського р-ну Донецької обл.)

Андрій Підлипнюк закінчив Миколаївський національний аграрний університет за фахом інженер-механік. Працював на фабриці "Сандора".

Він завжди прагнув самовдосконалення. Вивчав природу поведінки людини, відвідував курси з психології. А ще – несамовито любив Україну...

У березні 2015 р. його мобілізували до війська, а 26 серпня відправили під Маріуполь. Воював навідрізок десантно-штурмової роти 1-го Окремого батальйону морської піхоти ВМС України. Якось завітав до розташування 18-го Окремого запасного батальйону ДУК "Правий сектор" у Миколаєві. Це й стало переломним моментом у його світогляді...

Демобілізувавшись у березні 2016-го, він почав займатися справами "Правого сектора", активно захищав українські інтереси в місті. На початку літа під час маршу комуністів показав себе з найліпшої сторони... Він повністю віддавав себе справі, вірив в успішну та єдину Україну, не сумнівався у перемозі над ворогом. Але йому не давало спокою, що він у заплілі, а війна продовжується. Тому 22 липня поїхав за конкретною метою до "Правого сектора", і вже 28 липня був зарахован-

Зворушливі виступи Романового батька – Віктора Григоровича – та дідуся неможливо було слухати без сліз. Роман рвався воювати за Україну, тому й пішов на військову службу за контрактом. Торік 28 вересня його направили до Широкого Лану, а 14 жовтня поїхав на Схід.

З теплою згадувала свого учня класний керівник Лідія Бондаренко та Романів шкільний товариш Богдан Бондаренко. Проникливий вірш присвятив другові Роман Яременко:

Ти – вірний друг, товариш наш і брат,
Під час боїв нас прикривав собою.
І заступив в останній свій наряд,
І як Герой поліг на полі бою...

Полеглих героїв присутні вшанували хвилиною мовчання та живими квітами. Козакам слава!

Люба КРИВОРОТ, Історичний клуб "Холодний Яр"

Малюнок Дмитра БУР'ЯНА

ний до лав роти ДУК ПС "Вовки Подільняни" у складі 54-ї ОМБр.

Воював як командир бойової машини, командир 1-го відділення 3-го взводу 3-ї роти 1-го механізованого батальйону 54-ї Окремої механізованої бригади.

Загинув під час мінометного обстрілу внаслідок осколкового наскрізного поранення у шию та груди. Помер дорогою до лікарні.

Похований 13 листопада в рідному селі. У героя залишилась у горі мати.

І син пройшов шлях воїна до кінця. Шлях справжнього українця.

Віталій Вікторович Шостак
(6.11.1997, село Масківка Барішівського р-ну Київської обл. – 19.11.2016, м. Дніпро)

Вибух!
А перед очима – сонечко, мати, квіти, річка, кохана, поцілунки, сестрички, братик, світанки, сміх, пісні, книжки, пшеничка, ліс, м'яч, пляж, павутиння, обличчя, тумани, зірки, зірки, зірки...

Вибух!
А перед очима – позиції, побратими, окопи, метал, земля, автомат, бліндаж, крики, трасери, "зельонка", прапор, приціл, гільзи, бронжилет, полум'я, розриви, різьки, дим, біль, біль, біль...

Вибух!
А перед очима темрява... Закінчивши 9 класів школи в с. Поділля, Віталій продовжив навчання в Борисполі. Планував стати електрогазозварювальником.

Віталій був доброю, мужньою і веселою людиною. Завжди захищав рідних та близьких. Дуже любив свою родину, він для них був готовий на все. Мріяв створити власну міцну сім'ю.

У травні 2016 р. уклав із ЗСУ контракт. Механік-водій БМП-2 8-ї роти 3-го механізованого батальйону 72-ї Окремої механізованої бригади.

У ніч із 30-го на 31 жовтня 2016 року, приблизно о 2-й годині, Віталій під ворожим обстрілом на шахті "Бутівка" зазнав важкого поранення. У вкрай важкому стані його привезли в авдіївську лікарню, потім гелікоптером – до Дніпра, у реанімацію лікарні ім. Мечникова.

Переніс надскладні операції – йому видалили нирку та селезінку, але стан його залишався дуже важким. Віталій інколи приходив до тяти, навіть впізнавав рідних.

У реанімаційному відділенні йому виповнилося 19 років, після чого він прожив ще два тижні.

19 листопада близько 13.00 остання ниточка, що тримала його на цьому боці, обірвалася – серце Віталія зупинилося.

Поховали козака 21 листопада в рідному селі. У смутку залишив батьків, сестер, брата і кохану.

Я залишаю його у своєму серці, поруч з іншими, про кого я писав.

Йому було лише 19 років. Лише 19.

І в душі тиша, мертва тиша, і ніякий вибух не допомагає.

Ян ОСОКА

ЧОМУ ЗУПИНИЛОСЯ СЕРЦЕ?

Війна триває. Вона поруч – у шпиталях, у материнських сльозах, у нічних криках і ранніх інфарктах демобілізованих.

Ось історія, яка сталася в Обухові. Родина росіян з Луганська у 2014 р. без вагань стала на бік України, обидва сини пішли воювати за нашу державу. Батьки через необхідність доглядати 93-річну бабусю залишилися на окупованій території. Зв'язок з ними урвався. Молодший Андрій (псевдо "Спец") спочатку пішов добровольцем, а потім у складі батальйону спецпризначення два роки бився на передовій.

Коли демобілізувався, виявилось, що йому, майстру спорту з рукопашного бою, інтелектуалу і весельчаку, інтегруватися в мирне життя на невоєнній території складніше, ніж бачити ворога перед собою.

Виручив земляк з Луганська, який оселився в Обухові, – запросив Андрія пожити у нього влітку в старій хатині. Обидва допомагали своїм землякам ремонтувати будинок, який ті придбали в центрі Обухова.

У свій день народження Андрій засумував: йому тридцять років, а рідні не зателефонували. Він розумів причину – загроза репресій. Заснув Андрій з несвітломим і тривожним настроєм. А під ранок товариш знайшов його у ліжку неживим.

Приїхала поліція. Роздивляючись документи воїна, щиро дивувалась, називала його героєм. А у військомат не повідомила. Тіло відвезли до місцевого моргу. В довідці записали: смерть настала внаслідок обширного інфаркту.

Через добу прийав батько. Йому віддали синові документи, послали до прокуратури, до РАЦУ. І ніхто не запитав, чим допомогти...

Відспівали героя на Байковому кладовищі, куди з'їхали побратими з Києва і Львова. Тіло батько вирішив спалити, а прах захоронити на рідній Луганщині.

Батько поїхав на фронт до другого сина – повідомити про трагічну новину. Через тиждень ми, волонтери, зустрілися з ним біля приміщення, де видають урни з прахом. Батько – високий і худорлявий – вийшов із незвичним щільним циліндром у руках. Винувато глянув на всіх, ніби вибачаючись і за себе, і за сина, що так сталося. Ні сліз, ні звинувачень, ні прохань. "Мені нічого ні від кого не треба. Я спробував звернутися в інстанцію, де служив син, від мене задержували довідку з окупованого Луганська. Що тут скажеш? Я сам Андрія поховаво вдова, поставлю йому пам'ятник. Він цього заслужив".

Молоде серце українського патріота зупинилося 23 вересня 2016 року у старій хатині на вул. Героя України Володимира Чаплінського, який загинув на Майдані.

Тіло "Спеца" батьки таємно віддали луганській землі.

Вічна пам'ять!
Олена АРТЮШЕНКО, Історичний клуб "Холодний Яр"

У ПОЛТАВІ УВІЧНИЛИ ПОДВИГ БОРЦІВ ЗА УКРАЇНУ

13 жовтня в Полтаві у військовій частині 3052 вшанували пам'ять бійців Національної гвардії України та добровольців, які полягли в боротьбі з російськими окупантами. Серед них – генерал-майор Олександр Радієвський, полковник Павло Сніцар, старший лейтенант Віктор Дмитренко, лейтенант Антон Грицай, молодший сержант Антон Цедік, козаки Володимир Ісадченко, Ігор Коцяр, Олександр Мочалов, Дмитро Коряк.

Учась у відкритті пам'ятного знаку взяли командир вч 3052 полковник Сергій Регада та Ольга Цедік – мати Антона Цедіка. Чин освячен-

ня Пам'ятного знаку вірним захисникам України звершили Архієпископ Полтавський і Кременчудський Федір УПЦ КП отець Володимир. Широ вклонилися батькам заступник голови Судової палати Апеляційного суду Полтавської області Олександр Макаревич та начальник штабу Козацького корпусу Полтавщини Микола Гаража. З особливим хвилюванням учасники зібрання зустріли виступ Ігоря Мочалова – батька загиблого військовослужбовця Олександра Мочалова.

Герої не вмирають! Вічна слава!

Валентина ШЕМЧУК, волонтер

АРТЕМ ОЛЕКСАНДРОВИЧ ШИНКОВЕНКО (24.12.1990, РОСІЯ – 12.11.2016, БІЛЯ МІСТА КРАСНОГОРІВКА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Повернувшись в Україну, проживав у с. Борівському, потім у Северодонецьку. Артем – сирота, виховувався його бабуся і дідусь. Був одружений, мав сина. У травні підписав контракт із ВСУ і пішов на фронт. Воював у лавах 92-ї Окремої механізованої бригади. Загинув під час ворожого обстрілу.

"Про його загибель не згадав ніхто, жодне мас-медіа, навіть жоден блогер, – написала волонтер Тетяна Барвінська. – Єдині, хто написав про нього, – це наші вороги. Прикро, що саме від них, а не з офіційних українських джерел я довідалася про загибель Артема.

15 листопада в Северодонецьку провели в останню путь 25-річного бійця 92-ї ОМБр Артема Шинковенка. Попрохалися із захисником прийшло небагато людей...

З короткою промовою і вдячності загиблому виступила заступник голови обласної адміністрації. "Ось це і все. Недовга, скромна, непомітна церемонія", – зазначила волонтер.

Тетяна БАРВІНСЬКА

ПОЕЗІЯ В КАМЕНІ МИХАЙЛА ГОРЛОВОГО

19 жовтня Михайлові Горловому виповнилося 65 років. І знову держава не використала ювілей як нагоду нагородити видатного скульптора за його подвижницьку працю. Він досі "не заслужений і не народний"! Михайло Горловий сам організував виставку своїх скульптурних і художніх робіт під назвою "Горю, цвіту, полум'яню".

Вона відбулася 20 жовтня у приміщенні Муніципальної гале-

У Кривому Розі вийшла друком монографія члена Історичного клубу "Холодний Яр" Олександра Мельника і Рема Терещенка "Репресоване Криворіжжя (1919 – 1936)".

За даними Всесоюзного перепису населення 1926 року, 84,1% жителів Криворіжжя становили українці. Це був український край. О. Мельник і Р. Терещенко пишуть: "Насильницька політика реквізицій щодо селянства викликала серйозний опір. Протягом 1920 – 1921 рр. на Криворіжжі існувало понад 30 збройних повстанських формувань чисельністю від 100 до 20 тис. бійців ("Степова дивізія"). Першими великими груповими справами було викриття в Криворізькому повіті в лютому-березні та в липні 1920 р. розгалуженої мережі "петлюрівського підпілля". Ця організація під проводом Миколи Скляра та Івана Клепака... Головним напрямком роботи чекістів у 1921 р. залишалася боротьба з повстанцями, які діяли під гаслом незалежності України. В першу чергу – з отаманом Івановим (Григорієм Тишаниним), загонами Свища, Сергія Клепака, Чорного Ворона та інших. У боротьбі із селянським повстанським рухом брали участь регулярні військові частини, зокрема Латиська дивізія та 6-та Чонгарська дивізія. Ставилася

Книжки можна придбати через "Нову пошту", попередньо переказавши кошти на картку Романа Ковалю у ПриватБанку: 5168 7556 2267 7496. Переказавши гроші, зателефонуйте до редакції.

Повідомлення можна зробити й електронним листом на адресу редакції. Окрім вартості книжки, замовник оплачує й доставку.

Тел. (044) 242-47-38, 067-726-30-36.

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 40 грн.

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 45 грн.

[HTTP://NEZBORIMA-NACIYA.ORG.UA/](http://NEZBORIMA-NACIYA.ORG.UA/)

У редакції через "Укрпошту" можна придбати такі книги:

(ціну вказано, враховуючи вартість пересилки книг поштою):

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 62 грн.

"Подєбрэдський полк" Армії УНР Романа Ковалю і Віктора Моренця (т. 1) – 125 грн.

"Подєбрэдський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 125 грн.

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 65 грн.

"Чорні перемагають. Спогади про праїдів козацтва 72-ї бригади" – 44 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 85 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 35 грн.

"Прочитайте тую славу" Ольги Страшенко – 50 грн.

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 70 грн.

"Сто історій Визвольної війни" Романа Ковалю – 80 грн.

"Похід Болбочана на Крим" Бориса Монкевича – 69 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 68 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 74 грн.

"100 облич Самостійної України" Романа Ковалю – 71 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса (2-ге, краківське, видання) – 82 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 340 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 200 грн.

Аудіодиск "Солодко-гіркий романс" Людини Хворост – 70 грн.

Книжки можна придбати, попередньо переказавши кошти електронним переказом на ім'я Р. М. Ковалю, вул. Курська, 20, пом. 14, Київ, 03049.

реї мистецтв Деснянського району. Привітати ювіляра прийшли друзі, письменники, художники, поети, вчителі, музейні працівники.

З вітальним словом виступили скульптори Володимир Гарбуз, Василь Бик, Василь Корчовий, письменник Роман Коваль, волонтер і

автор гімну 72-ї бригади імені Чорних запорожців Валерій Мартишко, поетеси Тетяна Лемешко, Тетяна Добо, Валентина Козак, старший на-

уковий співробітник садиби-музею Андрія Малишка Олена Артюшенко, доктор хімічних наук НАН України Сергій Лакиза, обухівська письменниця Наталя Любиченко. Щиро привітали ювіляра земляки Михайла Горлового діти з Трипільської школи разом із Катериною Буренко. Вів захід лауреат Національної премії України імені Т. Г. Шевченка Валерій Франчук.

У своєму виступі Роман Коваль зазначив, що цю подію не висвітлює жоден теле- чи радіоканал. Їхнім власникам нецікаво популяризувати українських корифеїв, творців української культури. Це ще раз засвідчує антиукраїнський характер влади і її ЗМІ.

Не дивно, що на відкриття виставки прийшло трохи більше півсотні людей. А виставка була пречудова! Вона триватиме до 6 листопада за адресою: місто Київ, вулиця Драйзера, 6, з 12.00 до 18.00. понеділок – вихідний. Друзі, доторкніться до прекрасного!

Пропонуємо читачам "Незборимої нації" деякі роботи видатного майстра!

Михайлові Горловому трічі – слава!

Любов КРИВОРОТ, Історичний клуб "Холодний Яр"

КРИВОРІЖЖЯ В БОРОТБІ

мета тотального упокоєння селянства, унеможливлення будь-якого опору радянській владі. В березні 1921 р. на території Криворіжжя ввели фронтний стан, влада перейшла до ревкому з трьох осіб... Методом впровадження совлади терор, залякування населення масовими репресіями за підтримку повстанства або саботажа розпоряджень органів радянської влади. В січні 1920 р. Катеринославський губревком і губерньська компартійна організація, обговоривши декрет ВДК і РНК про припинення червоного терору, визнала цей указ несвоєчасним з огляду на великий розвиток повстанства. Початок 1920 року ознаменувався введенням у дію постанови Всеукраїнському від 2 лютого про застосування вищої міри покарання – розстрілу до "активних контрреволюціонерів". 14 жовтня видано наказ № 9 Криворізького повітового ревкому про розстріл за поширення провокаційних чуток...

Близько тисячі підпільників було страчено або ув'язнено. Судили навіть тих, кого лише підозрювали у причетності до руху опору чи в нелояльності до радянської влади. Наприкінці березня 1921

р. реввійськрада 1-ї Кінної армії разом з Катеринославським губвиконкомом видала наказ № 34 про взяття заручників і їхній розстріл за опір радянській владі, приховування повстанців і зброї, вбивство радянських працівників. Відповідальність перекладалася на місцеве населення за принципом кругової поруки. За несвоєчасне повідомлення про появу повстанців – трибунал... У селах, які розбіна російська влада називала бандитськими, було введено інститут відповідачів. Відповідачі, як правило дбайливі господарі, відповідали власним майном, а то й життям за недонесення про появу повстанців...

Комуністи боролися і проти УАІПЦ, вилучали з бібліотек українські книги, бо розуміли, що це духовне джерело збройного опору завойовникам.

О. Мельник і Р. Терещенко планують і далі досліджувати репресії Москви на Криворіжжі. Наступна книга охопить період 1937 – 1938 років, а третя – з 1939-го по 1959 рік.

Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ
директор Ірпінського історичного музею

ЧЕРЕЗ "НОВУ ПОШТУ" МОЖНА ПРИДБАТИ

"Чорні перемагають" Романа Ковалю – 33 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 25 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 65 грн.

"Прочитайте тую славу" Ольги Страшенко – 35 грн.

"Подєбрэдський полк" Армії УНР Романа Ковалю і Віктора Моренця (т. 1) – 100 грн.

"Подєбрэдський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 100 грн.

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 45 грн.

"Сто історій Визвольної війни"

Романа Ковалю – 65 грн.

"Похід Болбочана на Крим" Бориса Монкевича – 45 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 50 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 50 грн.

"100 облич Самостійної України" Романа Ковалю – 50 грн.

"Солодко-гіркий романс", аудіодиск Людини Хворост, 50 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса – 60 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 300 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 175 грн.

ВБОГІ ДУХОМ "МИРОТВОРЦІ"

Петро Порошенко мріє про розгортання миротворців ООН на Донеччині. І переконує, що саме цей план приведе нас до перемоги, мовляв, зайдуть миротворці – й війни кінець.

Прикро, що Президент України не готується до наступу й повернення втрачених теренів силою зброї. Істина проста: країна, яка в захисті своєї незалежності покладається не на власні збройні сили, а на миротворців, ніколи незалежності не матиме.

Потрібно всіма засобами насамперед домагатися поразки противника, тобто своєї перемоги.

Віктор РАДІОНОВ, член Історичного клубу "Холодний Яр", старший лейтенант ЗСУ, учасник АТО

РОЗМОВА З ЧИТАЧЕМ

Можливість відкрити нові сторінки української історії завдяки чудовому оповідачу-історіку-краснавицю-патріоту Романові Ковалю. Рідкісні миті, коли можемо дозволити собі почитати корисну літературу, нині віддаю його творам. Налаштувалася одразу на культурний стрес: там багато болю, втрат, несправедливості... але це треба пережити і необхідно знати! Кожному буду радити.

Не розумію тих зашорених земляків, котрі не виходять за межі власної мушлі навіть у час війни. Але ж серед нас є нащадки і непокірних козаків! Саме для них – ця література.

Галина ДОБРОВОЛЬСЬКА

Роман КОВАЛЬ

ДОРОГІ ДРУЗИ ТА ОДНОДУМЦІ!

Основною метою діяльності Історичного клубу "Холодний Яр" є дослідження боротьби українського народу за побудову національної держави, відновлення історичної справедливості щодо полеглих, увічнення їхнього подвигу.

Члени Історичного клубу "Холодний Яр" зробили чимало добрих справ.

Історичний клуб "Холодний Яр" – це відроджені могили героїв, це десятки книжок і фільмів про Визвольну боротьбу, сотні радіопередач і вечорів пам'яті героїв, тисячі статей. Це робота в архівах. Це пам'ятники українським героям, меморіальні дошки, перейменування вулиць на їхню честь. Це Всеукраїнські щорічні вшанування героїв Холодного Яру, які, на думку Юрія Сиротюка, стали головною культурною подією року.

Пані Галино, щиро дякую за добре слово! Але скажу, що наше завдання – пробудити не тільки козацьких нащадків, а й нащадків крипаків. До слова, і мої предки були закріпачені, й батьки нашого великого Тараса (вибачте, що поставив своє прізвище поруч з Кобзарем, але це одна історія, один ланцюг).

Побував я 19 вересня на Чернігівщині, у Менському районі, і зі страхом побачив, що перед нами непочатий край роботи! Здавалося, вже стільки зроблено, але виявляється, робота тільки починається.

Завдяки великій праці та старанню ми стали – колись зруйнованою ворогом – ланкою між героями доби УНР і нинішнім поколінням, яке має реалізувати нарешті державницьку ідею вояків Армії УНР, отаманів нескореної України та вояків УПА.

Хто бажає сприяти діяльності Історичного клубу "Холодний Яр", просимо надсилати пожертви на наш рахунок: р/р: 26003052681886, МФО: 320649, ЄДРПОУ: 41265356, ПАТ КБ "Приватбанк".

При сплаті вказувати призначення платежу: "безповоротна фінансова допомога".

Щиро дякуємо за бажання допомогти у важкій праці Історичного клубу "Холодний Яр".

Прес-служба Історичного клубу "Холодний Яр"

ЗАХИСТУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ **ПЕРЕХОДЬ НА УКРАЇНСЬКУ!**

РОЗМОВЛЯЙ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ НАЦІЇ!

УКРАЇНСЬКА МОВА - ЦЕ НАША ЗБРОЯ У ВІЙНІ З РОСІЄЮ

e-mail: a.zahystmovy@gmail.com (044) 531-42-21 (067) 878-52-48
www.zahystmovy.org.ua

ЩИРО ДЯКУЮ ЗА ПОЖЕРТВИ НА ГАЗЕТУ "НЕЗБОРИМА НАЦІЯ"

Сергієві ТЕЛЯТНИКУ (Первомайськ) – 500 грн.
Ігореві СМЕТАНСЬКОМУ (Калуш) – 400 грн.
Остапові ЯШКЕВИЧУ (Львів) – 150 грн.
Юрієві ОСАДЧУКУ (Первомайськ) – 50 грн.

ЩИРО ДЯКУЮ ЗА ПОЖЕРТВИ НА ІСТОРИЧНИЙ КЛУБ "ХОЛОДНИЙ ЯР"

Юрієві МІРОШНИЧЕНКУ і добродію КОКОТІ – по 200 грн.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЧАСОПИС

переплатити індекс: 30504

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Її редактор Роман Коваль – дослідник Визвольної боротьби українців за свою державу у 1-й половині ХХ століття. Ця газета – про долі Українських січових стрільців, вояків Галицької армії, Армії УНР, повстанських отаманів та їхніх козаків, Карпатську Січ, ОУН, УПА, вояків АТО, а також про коззарів, письменників, нові книжки про Визвольну боротьбу, які видає Історичний клуб "Холодний Яр".

Ціна передплати на 6 міс. – 22.16 грн.

Наш індекс – 33545

Редактор **Роман Коваль**
Верстка **Олександр Литвин**
Коректор **Надія Овчарук**
Інформаційне забезпечення **Микола Владзімирський, Ляна Гайдук**

Технічний директор **Максим Селюзкін**

Адреса для листування **03049, Київ, вул. Курська, 20, пом. 14.**

Тел./факс: **242-47-38**

kovalroman1@gmail.com

Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти.

Видання зареєстровано 28.12.1993 р.

у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження.

Серія КБ №325.

Наклад 3000 примірників.

Видруковано 30.10.2017 р.

ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед"

Номер замовлення 1710310

Засновник **Роман Миколайович Коваль**

"Незборима нація" – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України